

LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET
Postboks 8007 Dep

0030 OSLO

Landbruk

Dato: 20.08.2026
Vår ref.: 26/01656-2
Deres ref.: 26/1341
Saksbeh.: Stig Alfred Eikeland
Telefon:

Høringsbrev - forslag til endringer i gjødselbrukforskriften

Høringsuttalelse – forslag til endringer i gjødselbrukforskriften

Farsund kommune viser til høring av forslag til endringer i forskrift 29. januar 2025 nr. 115 om lagring og bruk av gjødsel mv. Kommunen støtter målsettingen om å redusere forurensning og sikre forsvarlig bruk av gjødselressurser.

Generelle merknader

Farsund kommune mener nytt regelverk må utformes slik at det:

- er enkelt å forstå og enkelt å etterleve
- tydelig forklarer formålet med kravene slik at brukerne forstår bakgrunnen for regelverket
- legger vekt på veiledning og forebygging fremfor økt kontroll og tilsyn
- begrenser dokumentasjons- og rapporteringskrav til det som er nødvendig
- bygger på prinsippet om at opplysninger registreres én gang og kun oppdateres ved endringer
- benytter eksisterende offentlige registre og digitale løsninger der dette er mulig
- ikke innfører nye kommunale kontroll- og tilsynsoppgaver uten finansiering

Kommunen vil understreke at kommunesektoren over flere år har fått økte oppgaver innen landbruk, miljø, plan, naturforvaltning og rapportering uten tilsvarende ressursøkning. Det er derfor viktig at nye krav ikke medfører ytterligere administrativ belastning som reduserer kommunens mulighet til å drive veiledning. God veiledning gir normalt bedre etterlevelse av regelverket enn økt kontrollaktivitet.

Dersom nye krav medfører investeringer i gjødsellager eller andre tekniske anlegg, må det etableres tilskuddsordninger som bidrar til gjennomføring av tiltakene.

https://ddvest-my.sharepoint.com/personal/stig_alfred_eikeland_farsund_kommune_no/Documents/Microsoft%20Copilot-chatfiler/~%2026_00002-114%20h%C3%B8ringsnotat%20med%20forslag%20til%20endringer%20i%20gj%C3%B8dselbrukforskriften%20643840_2_1.pdf

1. Krav om dekke på lager for svinegjødsel (§ 7)

Gjeldende forskrift

Krav om tak eller dekke gjelder for lager for urin og biorest med mindre enn 25 prosent tørrstoff.

Forslag

Kravet utvides til også å gjelde lager for svinegjødsel. Det åpnes for både tette og porøse dekker. Kravet foreslås å tre i kraft 1. januar 2028.

Kommunen mener

- Positivt at det åpnes for flere tekniske løsninger.
- Kravene bør være enkle å dokumentere og kontrollere.
- Det bør unngås nye dokumentasjonskrav knyttet til valg og vedlikehold av dekke.
- Dersom kravet medfører investeringer, må det etableres statlige tilskuddsordninger.

2. Meldeplikt ved bygging og utbedring av gjødsellager (§ 7 fjerde ledd)

Gjeldende forskrift

Det kreves samsvarserklæring ved oppføring, utvidelse eller utbedring av søknadspliktige gjødsellager. <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2025-01-29-115>

Forslag

Samsvarserklæringen erstattes med meldeplikt til kommunen.

Kommunen mener

- Endringen innebærer en forenkling for landbruksforetakene.
- Melding bør ikke utvikles til en søknadsordning gjennom praksis.
- Tiltakshaver må selv ha ansvar for at kravene oppfylles.
- Kommunens rolle bør primært være mottak og veiledning.

3. Fosforgrenser for høstsådde vekster (§ 20)

Gjeldende forskrift

Fosforgrensene beregnes i hovedsak per kalenderår.

Forslag

Fosfortilførsel ved etablering av høstsådde vekster kan regnes inn i påfølgende års fosforregnskap.

Kommunen mener

- Endringen gir økt fleksibilitet og bedre agronomisk tilpasning.
- Regelverket blir lettere å praktisere.
- Løsningen bør kunne dokumenteres gjennom ordinær gjødslingsplan og journal.

4. Utsatt ikrafttredelse for fosfor i avløpsslam (§ 20)

Gjeldende forskrift

Kravet mangler overgangsperiode.

Forslag

Ikrafttredelse utsettes til 2030.

Kommunen mener

- Kommunen støtter forslaget.
- Krav bør ikke innføres før analysemetoder og dokumentasjonssystemer er etablert.

5. Utvidede krav til slammeldinger (§ 23)

Gjeldende forskrift

Melding om bruk av avløpsslam inneholder færre opplysninger enn det som nå foreslås.

Forslag

Det foreslås blant annet flere kartkrav, opplysninger om jordprøver, drikkevannskilder, luktforhold og forurensningsforebygging.

Kommunen mener

- Opplysninger som er nødvendige for forsvarlig bruk bør inngå.
- Kravene bør begrenses til informasjon som faktisk benyttes i saksbehandlingen.
- Digitale løsninger må hente tilgjengelige data automatisk.

- Meldingene må ikke utvikles til omfattende søknadsprosesser.
- Rapportering bør skje én gang og bare oppdateres ved endringer.

6. Kommunal myndighet etter matloven (§ 30)

Gjeldende forskrift

Kommunens myndighet er knyttet til blant annet jordlova, folkehelseloven og forurensningsloven.

Forslag

Kommunen gis tydelig hjemmel til å utøve myndighet etter bestemmelser i matloven.

https://ddvest-my.sharepoint.com/personal/stig_alfred_eikeland_farsund_kommune_no/Documents/Microsoft%20Copilot-chatfiler/~%2026_00002-114%20h%C3%B8ringsnotat%20med%20forslag%20til%20endringer%20i%20gj%C3%B8dselbrukforskriften%20643840_2_1.pdf

Kommunen mener

- Tydelig ansvarsfordeling er positivt.
- Endringen må ikke føre til forventninger om økt kommunalt tilsyn uten ressurstilførsel.
- Veiledning bør prioriteres framfor kontroll.

7. Ny opplysningsplikt (§ 31)

Gjeldende forskrift

Ingen tilsvarende bestemmelse.

Forslag

Foretak skal legge fram nødvendige opplysninger for tilsynsmyndigheten.

Kommunen mener

- Bestemmelsen er forståelig.
- Opplysninger som allerede finnes i offentlige registre bør ikke etterspørres på nytt.
- Dokumentasjon bør samordnes mellom sektorene.

8. Etablering av innmarksbeite (§ 33)

Gjeldende forskrift

Kommunen kan gi dispensasjon for spredning på annet areal ved etablering av

Forslag

For skogareal kreves tillatelse til omdisponering før dispensasjon kan gis.

Kommunen mener

- Forslaget gir bedre sammenheng mellom jordlov og gjødselregelverk.
- Kan bidra til mer forutsigbar saksbehandling.

9. Overgangsregler for spredetidspunkt (§ 37)

Gjeldende forskrift

Noen foretak kan få lengre spredeperiode gjennom overgangsordningen.

Forslag

Overgangsordningen justeres slik at den ikke gir utvidet spredeperiode.

Kommunen mener

- Forslaget gir et mer oversiktlig regelverk.
- Enkle og entydige regler reduserer behovet for veiledning og tolkning.

Konklusjon

Farsund kommune støtter forenklinger og endringer som gjør regelverket mer forståelig, mer praktisk og bedre tilpasset ordinær landbruksdrift. Kommunen mener samtidig at nye krav til dokumentasjon, rapportering og kontroll må begrenses til det som er nødvendig for å oppnå formålet med forskriften.

Kommunen legger særlig vekt på at:

- veiledning bør prioriteres framfor økt tilsyn
- rapportering må være enkel og digital
- opplysninger bør registreres én gang og oppdateres ved behov
- kommunene bør ikke pålegges nye oppgaver uten finansiering
- nye investeringskrav i lager og anlegg må følges opp med tilskuddsordninger

Farsund kommune mener dette vil gi bedre etterlevelse, mindre byråkrati og en mer effektiv ressursbruk både for næringen og forvaltningen.

Ved henvendelse angående saken, vennligst referer til saksnr. 26/01656.

Med hilsen

Stig Alfred Eikeland
Landbrukssjef

Brevet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.